

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

Azərbaycan var olduqca...

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları yaşayacaq

Bax səh. 2

AZERBAIJAN COP29 HOST
Təmiz
ətraf
mühit və
yaşıl
inkışaf
bizim milli
prioritetlərimizdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin İqlim Döyişkiliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının - COP29-un gələn il ölkəmizdə keçirilməsi ilə əlaqədar rosmi sosial şəbəkə hesablarında paylaşım edib.

AZƏRTAC paylaşımı töqdim edir: "Azərbaycan sistemli olaraq idlim döyişkiliklərinə qarşı global mübarizəni dəstekləyir və enerji somarolılığı ilə bağlı tədbirlər görür. Təmiz ətraf mühit və yaşıl inkişaf bizim milli prioritetlərimizdir. Borpaolunan enerji Azərbaycanda geniş vüsət almaga başlayır.

BMT-nin İqlim Döyişkiliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) 2024-cü ildə ev sahibliyi etməyimiz idlim döyişkiliklərinə qarşı mübarizə üzrə qlobal səylərə öz töhfəmizi vermek qətiyyətindən irəli gəlir. Azərbaycanın namızədiyinə verilən dəstəyə görə bütün ölkələrə somimi təşəkkürümüz bildirirəm.

Biz COP29 sessiyasının uğurlu hadisəyə çevriləməsi üçün əlimizdən gələn edəcəyik.

BƏƏ-də COP28-in yüksək seviyyədə təşkil edilməsinə görə Birləşmiş Ərəb Əmirmillərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Əl Nohyana minnətdarlığını bildirir və işləmlə bağlı birgə tədbirlərimizi davam etdirməyimizi səbirsizliklə gözləyirəm".

Seçim etimada və
uğura istinad edəcək...

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət məsələləri Azərbaycan salqun milli sorvadır

Qazet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

Bax səh. 2

Şərq Tərəfdəşlığı platforması... Avropa İttifaqının regionla əməkdaşlığına töhfə verə biləcəkmi?

Bax səh. 3

YAP
nümayəndələri
Ümummilli
Lider
Heydər
Əliyevin
məzarını
ziyarət
ediblər

Bax səh. 4

Buraxılış imtahanları
yanvarda olacaq?

Son günlərdə sosial şəbəkələrdə yanvar ayında buraxılış imtahanının keçiriləcəyi ilə bağlı bəzi məlumatlar yayılmışdır. Xüsusilə 9-cu sınıf üçün buraxılış imtahanlarının təzəşdirilməsi ilə bağlı bəzi müzakirələr aparılır. Hətta bir sıra məktəblərdə bu barədə anonslar da verilərək bildirilir ki, buraxılış imtahanlarının vaxtı geri çəkilib və bu tarixin yanvar ayında baş tutacaq barədə ehtimalıvar. Bu da cəmiyyətdə ajotajın yaranmasına səbəb olub. Cümlək bir çox valideynlər imtahan tarixlerinin təzəşdirildiyi haldə nöticə barədə narahatlıq keçirirler.

Ancaq bəzi valideynlər isə eksino, bu sistemi boyonrlar. Onların fikrincə, buraxılış imtahanının erkən keçirilməsi hər hansı...

UNESCO tarixində bir ilk...

Azərbaycan dünyada mina ilə cırkləndirilən osas ölkələrdən biridir. Ermənistən 30 illik işğal dövründə çoxlu sayıda hərbi cinayətlər töredib ki, bunların sırasında mina terroru da əsas yerlərdən birini tutur. Azərbaycan ərazilərində küləkvi şəkildə minalar və digər partlayıcı qurğuların yerləşdirilməsi bərpə və yenidənqurma işlərinin engelsiz şəkildə icrələməsi üçün ciddi mənasə olaraq qalır. Bu, otuz illik məcburi köçkünlükdən sonra öz evlərinə qayidian şəxslər üçün təhlükə yaradır. Bütün bunular yanaşı minalar medəni irsə də mənfi təsiri çox böyükdür.

Azərbaycan Ermənistən mina terroru ilə bağlı beynəlxalq birliyi davamlı olaraq məlumatlandırır. Yeri gəlməkən, dekabrın 11-də UNESCO-nun mənzil-qorargahında silahlı münaqişə zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması üzrə 1954-cü il Haqqı Konvensiyasına Təref Ölçərlərin 15-ci görüşü keçirilib. Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən verilən məlumatda görə, görüşün gündəliyinə Azərbaycan tərəfindən daxil edilmiş "Minaların mədəni irsə tövsiyi" mövzusunda qətnamə layihəsi Konvensiyaya 135 Təref Ölçərinin yekdil qərarı ilə qəbul edilmişdir.

Qətnamədə silahlı münaqişələr və postmunaqişə dövrlərində mədəni mülkiyyətin (mədəni irsə) qorunması və mühafizəsi məqsədilə özəl dövlətlərin göstərdiyi səyər töqdir edilir, minaların və digər partlayıcı qurğuların beynəlxalq humanitar hüquqa zidd olaraq istifadənin mədəni mülkiyyətə...

Bax səh. 4

138 idi, 209 oldu...

Cənubi Oafqazadə sülh prosesi ilə bağlı yeni siyasi təsisi arasında son günler müşahidə olunan bəzi proseslər iki dövlətin vasitəcisi təməslər qurma imkanlarını nümayiş etdiridən. Ölkələrin delimitasiya üzrə müvafiq komissiyalarının sorhəddə görüşməsi, ardından isə iki dövlətin rəsmi strukturlarının birgə açıqlaması, qarşılıqlı şəkildə hərbiçilərin azad edilməsi istiqmətində addimlər və nəhayət, Ermənistən tərofinin sülhəbağlı bəzi fikirlər səsləndirməsi prosesin uğurlu nöticəyə tərəf yoldaşlığından təsdiqləyən faktorlardandır.

Amma deyəsan, Cənubi Oafqazadə təhlükəsizliyin təmin edilməsində maraqlı olmayan bəzi dairələr "anti - sülh" mahiyyətli addimlərini davam etməkdə isarlıdır. Məsələn, heç bir siyasi-ictimai mahiyyət daşıyan, sadəcə, olaraq, regiona "nozorət" üçün Ermənistən...

Bax səh. 5

Havada təhlükə...

Son vaxtlar havada dəm qazının normadan artıq olması barədə tez-tez ejsidirik. Atmosfer havasının keyfiyyətinin monitorinqi gündəlik olaraq havaya keyfiyyəti üzrə fasılısız fəaliyyət göstərən avtomatik stansiyalar vasitəsilə həyata keçirilir. Gündəlik olaraq stansiyalarдан əldə olunan 24 saatlıq ölçmə məlumatlarının təhlili aparılır.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən qeyd olunub ki, Bakı və Sumqayıtda havada dəm qazının miqdarı normadan çox olub: "Atmosfer havasının keyfiyyətinin monitorinqi gündəlik olaraq Bakı şəhərinin Səbail, Xətai, Nizami, Nərimanov rayonları və Sumqayıt, Göncə şəhərləri ərazisində havaya keyfiyyəti üzrə fəaliyyət göstərən avtomatik stansiyalar vasitəsilə həyata keçirilir. Stansiyaların əldə olunan 24 saatlıq ölçmə məlumatlarının təhlili aparılır.

Bax səh. 7

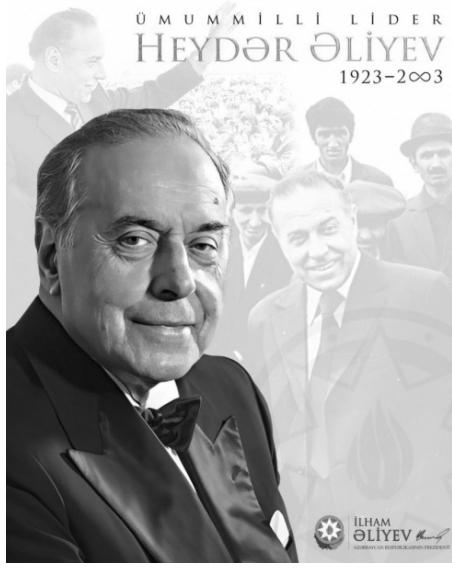
Afrika Fransaya qarşı...

Bax səh. 6

Qərbdə
fikr
ayrılığı
artır...

Bax səh. 6

Azərbaycan var olduqca...

Ulu Öndər Heydər Əliyevin idəyaları yaşayacaq

Prezident İlham Əliyev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

da xatirəsini ehtiramla andı, məzəri üzərinə gül dəstələri qoyma.

Tanınmış dövlət xadimi Əziz Əliyevin və professor Tamerlan Əliyevin da xatirələri yad edildi, məzərləri üstünə gül dəstələri düzüldü.

***

Azərbaycanın on yeni tarixinin bütöv bir dövrü Ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağdır. Müstəqilliyimizin dönməz xarakter almış, milli şührətin dirçəlişi, iqtisadiyyatın inkişafı, ordu quruculuğu bu dövrün esas məhiyyətini təşkil edir. Ümummilli liderin Azə-

xalqı Heydər Əliyev ideologiyasına da, ideallarına da sadıqdır. Bunun davam etdirilməsi sosial çağırışdır. Məhz bu çağırışa cavab olaraq Prezident İlham Əliyevin 2022-ci il 29 sentyabr tarixli Sərəncamına əsasən Ulu Öndərin anadan olmasının 100 illiyi münasibəti ilə 2023-cü il ölkəmizdə "Heydər Əliyev İli" anadıldı.

Sərəncamda da qeyd olunduğu kimi, Heydər Əliyev dördüncü Azərbaycan tarixinin, mədəniyyətinin, elminin, təhsilinin qızıl dövrünə çevrildi. Bu gün Azərbaycan Ümummilli

məsələsini həll edəcəyik. Zaman lazımdır, vaxt lazımdır. Azərbaycan torpaqları heç vaxt onun əlindən gedə bilməz. Bizim işgal olunmuş torpaqlarımız mütləq qaytarılacaqdır. Nəyin bahasına olur-olsun.

Dahi şəxsiyyətin bu arzusunu və səsiyətini onun layiqli davamçı, Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə inanır və onu destəkləyir. Bu inam və destəyin, həmçəyiñ on bariz nümunəsi 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan Zəfer, bu gün isə Qarabağda və Şərqi Zəngəzürda aparılan möhtəşəm vəqarlıq işləridir.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi istaqram sohifəsində Ulu Öndər Heydər Əliyevin anım günü ilə əlaqədar paylaşım edib. Paylaşımında deyilir: "Heydər Əliyev. Xatırlayıraq, sevirik, hörmətli anıraq".

Müsəris müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, dünyaşöhrəti siyasi xadim, xalqımızın Ümummilli lideri Heydər Əliyevin vəfatından 20 il ötür.

AZERTAC xəber verir ki, dekabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Fəxri xiyabanə gölərək xalqımızın Ümummilli lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib.

Prezident İlham Əliyev Ulu öndərin məzəri ötürü əklə qoyma.

Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirildi.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Ulu Öndərin ömrü-gün yoldaşı, görkəmli ofstəmlərə, akademik Zərifə Xanım Əliyeyin

bəyənə böyük etdiyklərini tarix boyunca ondan evvel heç kim bacarılmış. Məhz bu dahi şəxsiyyət ölkəmizdə qüdrəti ordu yaratdı, iqtisadiyyati dirçəldi, Azərbaycanın müsərir taixinde misilsiz işlər imza atdı.

Xalqımız Ulu öndərin xilaskarlıq və quruculuğu missiyasını unutmur və heç vaxt unutmayıacaq. Əton əsrin 90-ci illərindən çox ağır, bəhrənləri vəziyyətə düşərək olmasın Azərbaycan xalqı xilasına, bugünkü tərəqqisine görə özüñü Heydər Əliyev borclu sayı. Hər il dekabrın 12-də və mayın 10-də Fəxri xiyabanaya yasaşan böyük izdiham Ulu öndərin xatirəsinə əbədi ehtiramdan xəber verir. Azərbaycan

liderin müəyyənəldirdiyi yolla inamlı irəliyər. Xalqımız Ulu Öndərin layiqli davamçısı, Prezident, Silahlı Qüvvələrimizin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə inanır və onu destəkləyir. Bu inam və destəyin, həmçəyiñ on bariz nümunəsi 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan Zəfer, bu gün isə Qarabağda və Şərqi Zəngəzürda aparılan möhtəşəm vəqarlıq işləridir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin on böyük arzusu Qarabağın düşmən tapadığından azad edilmişsi, orası bütövlüyüünüñ bərpası idi. Ulu Öndərin illər onca böyük uzaqgörənliliklə dediyi bu sözler yada düşür: "Qarabag

şəhərin Vətən torpağında qururla dalgalanmağa başladı.

İşğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzür hazırda yenidən qurulur, orzıllar minalardan temizlənir, sürütələr genişməyi asırbaşa və yenidənqurma işləri aparılır. Bu gün ölkəmizin milli maraqlarını qətiyyətli müdafiə edən Prezident İlham Əliyev uzaqgörən və titanik fəaliyyəti ilə Azərbaycanın dünya miyayısında, o cümlədən Türk dünyasında və bölgədə qüdrətli dövlət, söz və nüfuz sahibi, etibarlı tərəfdənən cəvibrir.

Əminliklə söyləmək olar ki, Azərbaycan var olduğunu Ulu öndər Heydər Əliyevin idəyaları yaşayacaq və dəha da inkişaf etdiriləcək.

Ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu inkişaf strategiyası, müəyyənəldirdiyi daxili və xarici siyaset xətti bu günün güclü və qəlib Azərbaycanın möhək daşıdır. Məhz bu siyasi kursun uğurla və yeniləndirilməsi əsasən davamlılığının temini Azərbaycanın bugünkü yüksəlişə və inkişafə qovşurudur. Gənə dövlətin əsaslarının möhkəmliyi və həyata keçirilən strategiyanın səmərəliyi möhə Heydər Əliyevin siyasi variisi Prezident İlham Əliyevin liderlik keyfiyyətləri, zekası, siyasi iradəsi və uzaqgörənlilikini sayında mümkin olmuşdur.

İmzası qədər dəyərlidir".

"Şəhər yoxdu ki, 2024-cü ilin fevralın 7-ə təyin edilmiş növbədənənən prezident seçkiləri de yeri, müsəris və müstəqil Azərbaycanın qurcusunu Ümummilli lider Heydər Əliyevin idəyalarına, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin siyasetinə xalqın destəyinin növbəti tezahürü olacaq və bu seçkilərin yüksək vətəndaş fəallığı şəraitində, azad və demokratik keçirilməsinə Azərbaycan gənciliyi də töhfələrini verəcəkdir", - deyə Tahir Budaqov vurgulayır.

Bəli, 7 fevral seçkiləri yeniləşən Azərbaycanın inkişafının yeni mərhəlesi üçün ilk addım hissədilərini və müstəqil Heydər Əliyevin idəyalarını, bəs sekilərin neticələrinin Azərbaycan xalqının Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri canab İlham Əliyevin apardığı siyasetə dəstəyini tacəssüm edəcəyinə şübhə yoxdur. Azərbaycan cəmiyyəti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasetin fonunda elde edilmiş möhkəm ixtimai-siyasi sabitliyi və sərəti iqtisadi inkişaf perspektiv təroqqinin əsası kimi dayanır. Bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı iqtidarmış siyasi kursun alternativsiz olduğunu bildirir. Bütövlükde, ölkə əhalisi arasında aparılan müxtəlif sosioloji tədqiqatlar sənədlərinə görə, Azərbaycanın dövlətinin siyasetinə inanma və etimad bəslediyini də təsdiqləyir.

P.İSMAYILOV

Seçim etimada və uğura istinad edəcək...

Xalqımızın milli-siyasi hədəflərə doğru inamla addımlayan dövlət rəhbərinə inamı inkişafımızın yeni mərhələsini yaradıb

Müsəris müstəqil Azərbaycan dövləti ha-zırkı inkişaf mərhəlesinə asan yolla çatma-yıb. Tarixin müxtəlif dönmələrində ayrı-ayrı

problemlər və situasiyalarla qarşılaşan Azərbaycan xalqı əzməkarlıq və vahidlik nümayiş etdirirək dövlətçilik onomelərimizə əbədi

yini, müstəqil Azərbaycanın tərəqqisini tömən edib. Şübhəsiz, bütün bu tarixi və misilsiz nailiyyətlərin ələ edilməsində lider faktoru spesifik, əvəzolunmaz rol oynayır. Cox da uzaq olmayan tarix - comisi 30 il öncəyə baxmaq bəs edir ki, ən ümidsiz bir

zamanda millətin arxa-dayaq çıxan, dövlətin bütövlüğünü qoruyan və onu inkişaf yoluна çıxaran Liderin fenomenal əvəzolunmazlığının əyani şahidi olasan. Azərbaycan xalqı və dövlətinin tarixinin səhnəsində özünəsən yər tutmasına, gerçək müstəqilliyini ələdə edərək qoruyub saxlamasını tömən edən

güclü və müsəir Azərbaycan uğrunda...

2003-cü ildə xalqına müraciətde "Mən Ona Özüm qədər inanram" deyən Ulu öndərin inamı və etimadı ötən 20 ilin bir günündə, hər bir saatın özündən doğrultu - 20 il öncə "Mən hər bir azərbaycanlının Prezidenti olacağam" şəhəri ilə yola çıxan Prezident İlham Əliyevin ölkəsinə və xalqına qazandırıldı. Uğurların, qələbələrinin sayı-hesabı bitib - tükənmər. Bu qələbələrin kəməyyəti (sayı) ilə keyfiyyəti (mahiyəti) arasında böyük mütonasiblik mövcuddur. Məsələn, iqtisadi uğurlar müdafia vo tohlükəsilziliyin töməni təminatı üçün bir cığır açıda, hücum xarakterli üçün xarija siyaset kursu Azərbaycanın beynəlxalq pozisyonasını dəha da möhkəmləndirdi - milli vəhdət cəmiyyətin diqqətini vahid ideoloji hədəfə yon-ləndirdi, siyasi hemşərlik milli birliyin formallaşmasına zəmin yaratdı. Bütün sferalarda müyyənəldirilən və uğurla icra edilən siyasi hədəflər bu günün qalib Azərbaycan üçün mayaka çevrildi.

Bütün bu böyük işlərin hər birinin əsasən açarı isə xalq-dövlət, xalq-prezident tandemindən qarşılıqlı inam, etimad və sevgi kontekstində davamlıq, ardıcılılığı idi. Prezident İlham Əliyevin 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə defələrlə

lo gotirdiyi "nəyi, ne-cə və ne

vaxt edəcəyimi mən bilirəm" fikrinin birmənalı şəkildə dəstəklənməsi bunun bariz səbütü idi. Xalq illərdir ki, milli-siyasi hədəflərinin doğruluğu ilə dövlət rəhbərinə inamlaq, dəstəkləməkən tarixinin yeni mərhəlesini yaratdı. 2003-cü ilde əsası qoyulan bu uğurlu yolda 2008, 2013, 2018-ci illərdə Prezidentin ətrafinda six birələşək qalıbıyyətin əsas düstərək bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Bu gün dündəyə az-əbeli nümunələrə rast gəlmək olar - Prezident İlham Əliyev şəxsiyyəti modern cəmiyyətə lider obraxının on mühüm cohətərinin özündən birloşdirir. Prezident İlham Əliyev Öz fəaliyyəti ilə Heydər Əliyev idəyalarının layiqli davamçısı olduğunu qeyd edərək dəstəkləməkən yanaşı, dəyişən qlobal və regional realillər şəraiti ndənənən stabil milli maraqlarını qoruya bilmək qabiliyyəti ilə Özünən əsl siyasi lider olduğunu isbatlayıb. Dövlətətərəfli başçısının da qeyd etdiyi kimi, "bu gün müstəqil dövlətimiz özünən ən uğurlu dövrümüzü yaşayır. Xoşluk tarixində Azərbaycan heç vaxt indiki qədər güclü olmamışdır".

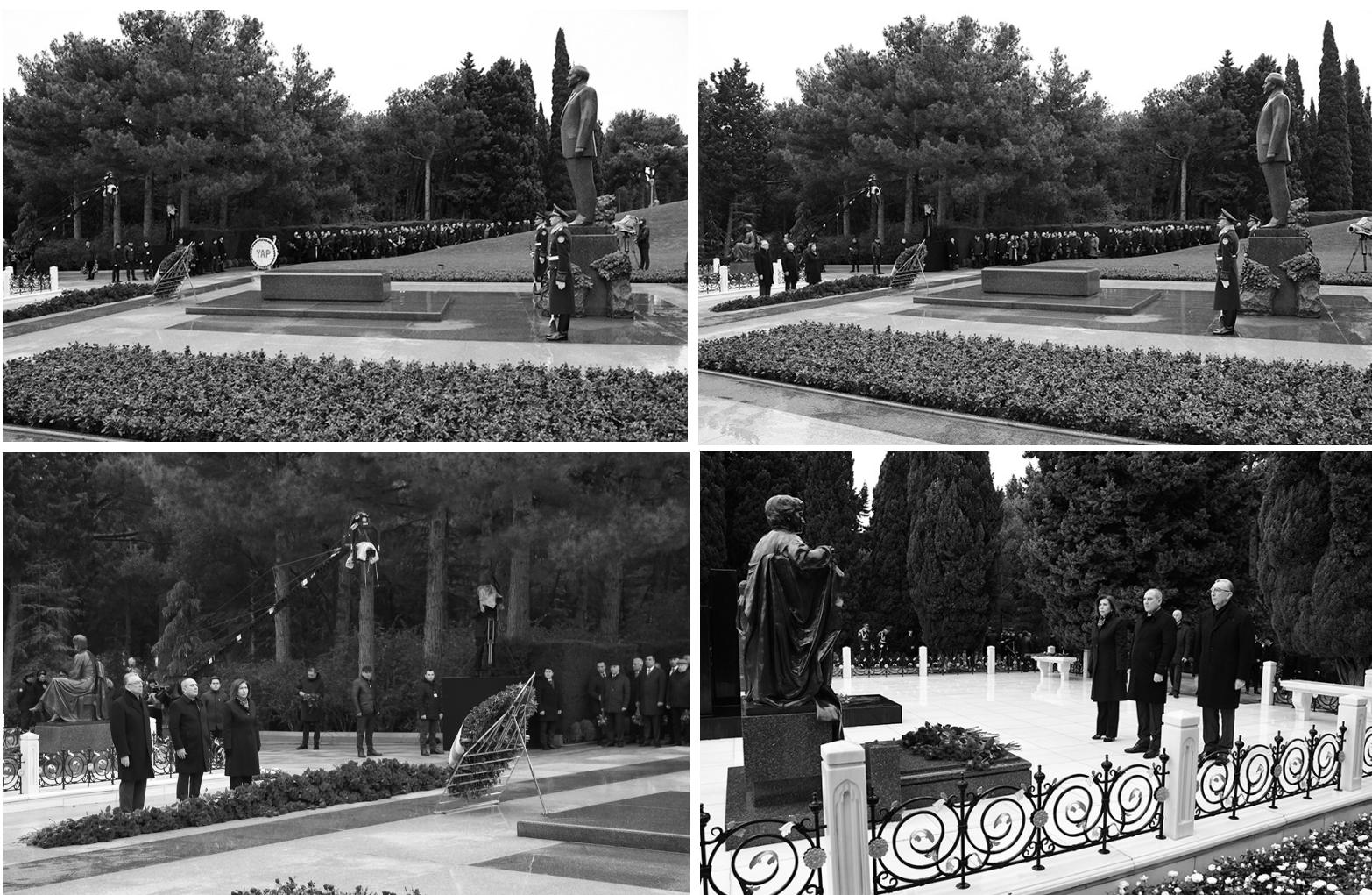
Qarabağ zəferi, orzıbütlüyüməzin tömən, suverenliyimizi berpasi Azərbaycanın qarşısında yeni üfüqərək açıqlaşdırır. Bu yeni mərhələdə Azərbaycan artıq tariximiz ilə dəfələr bütövləşmiş, tam halda çıxış edəcək. 2024-cü ilde keçiriləcək prezident seçkiləri ilə mərhələdə Azərbaycanın siyasi lideri kimi qıymətləndirilir. Məhz bu sekilər ölkəməzin gelecek inkişafının daha da sürətlənməsi, aparılan siyasetin effektivliyinin artırılması, bir sözənən mərhələ üçün bir başlangıçıdır. Azərbaycanın siyaseti aparıcı par-

Xalqın dəstəyinin növbəti təzahürü...

tisiyasi sayılan Yeni Azərbaycan Partiyasının da hər zaman olduğu kimi bu sekilərlərə ugurla istirak edəcəi şübhəsizdir. Dekabrın 9-ü ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Mərkəzi Aparatı vo Azərbaycan Dövlət Neft və Sonaye Universitetinin (ADNSU) birgə təşkilatçılığı ilə Ümummillilər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümüne həsr olunmuş "Heydər Əliyev və Yeni Azərbaycan" mövzusunda konfransda çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri canab İlham Əliyevin apardığı siyasetə dəstəyini tacəssüm edəcəyinə şübhə yoxdur. Azərbaycan cəmiyyəti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasetin neticələrinin inkişaf perspektiv təroqqinin əsası kimi dayanır. "Azərbaycanda hərəkəli inkişaf tömən edilmişdir. Bunun əsəri ondan ibarətdir ki, biz Ulu öndərin yolu ilə gedirik. Onun qoyması və yeganə düzgün yoldur və Azərbaycanın müxtəlif tarixi bunun əyani səbütudur". Bütün bu nailiyyətlər və qurvericiliqlər tövsiyələrdir ki, Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri canab İlham Əliyev Ulu öndərin siyasetinə sadıqdır vo sözü

Tahir Budaqov: YAP-ın prezidentliyə namizədi partiyanın idarə Heyətinin iclasında irəli sürüləcək

“Növbədənkarə prezident seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyasının Tədbirlər Planının hazırlanması yekunlaşmaq üzərdir. Yaxın günlərdə ictimaiyyətə ətraflı məlumat veriləcək”.

Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

Tahir Budaqov bildirib ki, YAP-in VII Qurultayında qəbul olunmuş yeni Nizamnaməyə əsasən seçkilərdə namızədin irəli sürülməsi partiyanın İdara Heyətinin səlahiyyətindədir: “Ona görə də YAP İdara Heyətinin iclasında bu məsələyə baxılacaq. İclasın vaxtı yaxın günlərdə belli olacaq”.

Onun sözlerine göre, işgaldan azad edilmiş ərazilərdə məskunlaş-

miş əhali seçici siyahılarına daxil edilib. Həmin ərazi-lərdə də seçki prosesi baş tutacaq. “Uzun illər hər kəs deyirdi ki, Qarabağı kim azad etsə, o, bizim əbədi Prezidentimiz olacaq. Düşünürəm ki, cənab İlham Əliyev dövlət başçısı kimi 20 il ərzində həyata keçirdiyi siyasetlə, Azərbaycan xalqına xidmətlə, işğal olunmuş ərazilərimizi azad etməklə bu vəzifəni, bu titulu daşımaq haqqını qazanıb. Her bir vətənpərvər azərbaycanlı bu fikirdədir. Partiyanın İdarə Heyətinin iclasında hər kəs bu məsələ ile bağlı fikrini bildirəcək. Yeni Azərbaycan Partiyasının bu barədə fikri qətidir”, -deyə YAP Sədrinin müavini yurğulayıb.

UNESCO tarixində bir ilk...

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə “Minaların mədəni irsə təsiri” mövzusunda qətnamə qəbul olunub

Azərbaycan dünyada mina ilə çırkləndirilən əsas ölkələrdən biridir. Ermənistən 30 illik işgal dövründə çoxlu sayıda hərbi cinayətlər törədib ki, bunların sırasında mina terroru da əsas yerlərdən birini tutur. Azərbaycan ərazilərində kütləvi şəkildə minalar və digər partlayıcı qurğuların yerləşdirilməsi bərpa və yenidənqurma işlərinin əngəlsiz şəkildə irəli-ləməsi üçün ciddi maneə olaraq qalır. Bu, otuz illik məcburi köckünlükdən sonra öz ev-lərinə qayidian şəxslər üçün təhlükə yaradır. Bütün bunlarla yanaşı, minaların mədəni iżsə də mənfi təsiri çox böyükdür.

Azərbaycan Ermənistanın mina terroru ilə bağlı beynəlxalq birliyi davamlı olaraq məlumatlandırır. Yeri gəlmışkən, dekabrın 11-də UNESCO-nun mənzil-qərargahında silahlı münaqişə zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması üzrə 1954-cü il Haaqa Konvensiyasına Tərəf Ölkələrin 15-ci görüşü keçirilib. Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsin-dən verilən məlumata görə, görüşün gündəli-yinə Azərbaycan tərəfindən daxil edilmiş “Minaların mədəni irsə təsiri” mövzusunda qətnamə layihəsi Konvensiyaya 135 Tərəf Ölkənin vəkdil qərarı ilə qəbul edilib.

Olkənin yekdil qərari ilə qəbul edilib. Qətnamədə silahlı münaqişələr və post-münaqişə dövrlərində mədəni mülkiyyətin (mədəni ırsin) qorunması və mühafizəsi məqsədilə üzv dövlətlərin göstərdiyi səyələr təqdir edilir, minaların və digər partlayıcı qurğuların beynəlxalq humanitar hüquqa zidd olaraq istifadənin mədəni mülkiyyətə əhəmiyyətli dərəcədə ziyan vura biləcəyi qeyd olunur. Sənəddə minalar və digər partlayıcı qurğuların istifadəsinin mədəni mülkiyyətə qarşı ciddi təhlükə yaratması ilə bağlı narahatlıq ifadə olunur. Qətnamədə 1954-cü il Haaqa Konvensiyasını pozan addımların atılmasının qarşısının alınmasının əhəmiyyəti vurğulanıb.

Qeyd edək ki, minaların mədəni irsə təsiri möyzüsü UNESCO tarixində müzakirəyə cü-

---

Nandar B4VR4ML

Qərbdə fikir ayrılığı artır... Fransanın apardığı siyasi xətt narahızlıq yaradıb

Parisa “xəbərdarlıq”.

Əslində, məsələnin əsl kökü heç də yalnız Kiyeve münasibət ilə sərhədlənmir. Britaniyalı nazirin açıqlamasının ən mühüm hədəfi Avropanın bəzi ölkələrinin öz siyasi kurslarını korrektə etmək mesajı kimi də izah edilə bilər. Məsələn, özünün təhlükəsizliyini ABŞ-in təmin edəcəyinə “arxayınlısan” Fransa kimi dövlətlər Ermənistən kimi əlaltılarını silahlandıraraq Cənubi Qafqazda yeni münaqişə yaratmağa təhrik edirdilər. Bu isə təbii olaraq həm siyasi balansı pozur, həm də digər Avropa ölkələrini, xüsusilə, ABŞ-in ən ya-xın müttəfiqi kimi xarakterizə olunan Böyük Britaniyanı dilo gəlməyə məcbur edir. Britaniyalı nazirin açıqlamasının alt qatında yatan məzmunun təxminini şifrəsini belə açmaq mümkündür ki, Fransa o silahları Ermənistana satmaqdansa, Ukraynaya göndərsin. Göründüyü kimi, Qərb Franstanın yenə də separatist hərəkətlər etdiyinin fər-qindədir və verilən mesaj yəqin ki, ünvana çatıb.

xavətlə açmır”, əksinə, “Ukrayna ABŞ-ın 51-ci şəti deyil” kimi şürlərin miqyası genişlənir. Birləşmiş Ştatların Avropaya yanaşmasında nəzərə çarpan dəyişikliklər isə köhnə qitənin işini çətinə salır. Bu gün Avropa artıq müdafiə və təhlükəsizlik müstəvisində özünün yeni strategiyasını müəyyənləşdirmədiyinin fərqli dədir. Bu isə mühüm problemlərin siqnalı kimi də xarakterizə oluna bilər.

“Qoca qita”nin arxavınlığı..

Məsələn, Böyük Britaniyanın müdafiə naziri Qrant Şappsin bu yöndəki açıqlamaları olduqca mühüm məqamlardır. Britaniyalı nazir bildirib ki, Avropa əbədi olaraq ABŞ-in köməyinə arxalanmadan öz təhlükəsizliyinin qayğısına qalmalıdır”. “Mən ürəkdən inanıram ki, Avropa öz təhlükəsizliyinin qayğısına qalmalıdır. Biz həmişə Birleşmiş Ştatların Avropanın köməyinə gələcə

yini gözləyə bilmərik”, - nazir bildirib.
ABŞ Konqresindən razılıq ala bilmeyən Ukraynaya yardım paketi ilə bağlı vəziyyəti şərh edən Şapps deyib ki, Kiyevi dəstəkləməyə davam etmək Amerikanın maraqlarına uyğundur: “Bununla belə, Avropa mütləq söylərini artırma lıdır. Bu, bizim indi də hərbi xərclərimizi artırmağa cəltəməyəmiz, sehərlərinəmizə həsi dır.”

tündan Makronun bəzi siyasi gedişləri ilə bağlı tənqidəcisi məqalələr nəşr edilir və Parisin bəzi məsələlərdə “fərqli yol” axtarması hədəfə alınır. Əlbəttə ki, adı çəkilməsədə bu “siyahıda” Parisin Ermənistəni silahlandırması, Cənubi Qafqaza yönəlik qeyri-standart siyasi xətt yürütməsi də “qeyd edilir”.

Beləliklə, nazir Şapps bu gün üçün Mərkəzi Avropanın, xüsusilə Fransanın davranışlarının diqqəti cəlb etdiyinə eyham vurur. Yəqin ki, yaxın gelecekdə bu kimi məqamlarla bağlı daha geniş və əhatəli arqumentə söykənən açıqlamaların da şahidi olacaqıq. Çünkü kollektiv Qərb komandasında çatlar dərinləşdikcə yolların fərqli tərəflərə istiqamətləndiyi daha aydın görünür...

SISMAYIZADA

Sülh yolu ilə həll!

Yeganə BAYRAMOVA

Dünyada hegemonluğun ələ keçirmək istəyən qüdrətli dövlətlərin iddiaları bittib tükənmək bilmir. Elə buna görə də keçən əsrərən baş verən iki dünya müharibəsi bəşəriyyətən cənub böyük itkilər həsbina başa gəldi. Neticədə beynəlxalq məqiyyasda sülhü və təhlükəsizliyi qoruyub saxlamaq, beynəlxalq mübahisələrin və münaqışların dinc vasitələrə və ədalətə nizama salınmasının temin etmək üçün beynəlxalq bir təşkilatın yaradılmasına böyük zərurət var idi.

Daimi Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi

Bu gün Daimi Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin (DBƏM) yaranmasından 103 il ötür. Mübahisələrin sülh yolu ilə həlli üçün nəzərdə tutulmuş ilk beynəlxalq məhkəmə orqanı Millətlər Birliyinin himayəsində 1920-ci ildə yaradılan Daimi Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi idi. Palata Millətlər Birliyi tərəfindən yaradılıb və maliiyyətədirilib. Bununla birlikdə Palata Liganın bir hissəsi deyildi. Liqaya üzv olan bir dövlət avtomatik olaraq DBƏM nizamnaməsinə tərəf çəvirləməmişdi. Digər tərəfdən, bu müqavilələrlə əlaqəli mübahisələrde PPMP-nin yurisdiksiyasını tomin edən bir neçə yüz müqavilə imzalanmışdır.

Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin yaranması

1922-1940-ci illor arasında DBƏM 29 dövlət mübahisəsinə qarar vermiş və demək olar ki, hamısı həyata keçirilmiş 27 məsləhət rəyi vermişdi. Palata beynəlxalq hüququn inkişafına da böyük töhfə verib. Fəaliyyəti İkinci Dünya Müharibəsi ilə kəsildi və daha sonra 1946-ci ildə Millətlər Birliyi ilə birlikdə Palata ləğv edildi. Palatanın yerinə Bir-

ləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi gelir.

Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi Bir-ləşmiş Millətlər Təşkilatının ali məhkəmə orqanıdır. Onun qərargahı Niderlan-

Beynəlxalq Məhkəmə vətəndaşlıqlarından asılı olmayaraq yüksək mənəvi keyfiyyətlərə malik olan şəxslərdən seçilmiş və müstəqil həkimlər kollegiyasını təşkil edən on beş nəfərdən ibarətdir. Beynəlxalq Məhkəmənin həkimləri əsasən BMT-nin üzv dövlətlər arasından seçilir. BMT-in Baş Assambleyası və BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası 15 həkimini ayı-

kimlərin 9 illik seçilməyinə baxmaya-raq, seçkilər hər üç ildə bir keçirilir və hər seçkide 5 köhnə hakimi yenilərənən əvəz edir. Statut həkimlərə yenidən seçilmək hüquq və verir. Seçilən hər bir həkim diplomatik toxunulmazlığı malik olur və elmi, pedeqozi və yaradıcılıq fəaliyyətindən başqa heç bir işlə məşğul ola bilənlər.

Azərbaycanın lehinə qərarlar...

Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin yaranmasından 103 il ötür...

din Haaga şəhərindəki Sülh Sarayındır. Məhkəmənin iş prinsipi geniş məhkəmə fəaliyyəti ilə xarakterizə olunur. Onun əsas vəzifələri dövlətlərə təqdim edilmiş hüquq mübahisələrin həlli və lazımı qaydada səlahiyyətli beynəlxalq orqanları və qurumlar tərəfindən ona təqdim edilmiş hüquq məsələlər üzrə məsləhətçi rəy verməkdir. Beynəlxalq Məhkəmə tərəfindən qəbul edilən qərarların sayı nisbetən az idir, lakin 1980-ci ildən başlayaraq, xüsusən də inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında Məhkəmənin istifadə etməyi açıq şəkildə ortaya çıxmışdır.

ayrılıqla müstəqil şəkilde seçir. Həkimliyə namizədlər həm Baş Assambleyada, həm də Təhlükəsizlik surasında bir-gə topladıqları sos sayına görə seçilirlər. Əgər bir dövlətin bir neçə namizədi çox səs toplayıbsa, onların on yaşlısı həkim seçilir. Hər bir həkim ayrı-ayrı ölkənin vətəndaşı olmalıdır, yəni bir dövləti eyni vaxtda iki həkim təmsil edə biləməz. Seçim zamanı namizədlərin təkcə göstərilən teleblörlərə uyğunluğu deyil, həm də onların hansı hüquq sistemi təmsil etməsi də nəzərə alınır.

Seçilmiş həkimlər öz hüquqlarından 9 il müddətində istifadə edə bilərlər. Yəni həkimlər 9 illiyinə seçilirlər. Ha-

qeyd edək ki, son zamanlar Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi Ermənistandan əlkəmizə qarşı əsərsiz iddiaların rədd edilər. Bəlli olduğu kimi, ermənilər və havadarlarından başqa heç bir təşkilat, yuxud vətənətərəfli Qarabağda yaşayan ermənilər üçün hansısa bir problem ya-

BDU-nun nəzdində Tətbiqi Riyaziyyat ETİ-nin direktoru akademik Fikret Əliyev və eməkdaşları Musa Pənahova əzizisi

YASAR ƏLİYEVİN

vəfatında kədərləndiklərini bildirir və dərin hüzünlə baş sağlığı verirlər.

Allah Rəhmət Eləsin.

Allah rəhmət eləsin!

YASAR ƏLİYEVİN

vəfatında kədərləndiklərini bildirir və dərin hüzünlə baş sağlığı verirlər.

Allah Rəhmət Eləsin.

İdman

Vüqar Həşimov Memorialının qalibi məlum olub

18 xal toplayan Teymur Rəcəbovla Şəhriyar Məmmədyarov 6-7-ci yerləri tutub.

Sonrakı pillələrdə müvafiq olaraq, 17 xalla niderlandlı Yorden Van Forest, 15 xalla Nicat Abasov, 10 xalla israilli Boris Gelfand qərarlaşdır.

Bağlanmış mərasimində çıxış edən

prezidenti Mahir Məmmədov yarışın yüksək səviyyədə təşkil olduğunu vurğulayıb, qəlib şahmatçıyı təbrik edib. AŞF rəhbəri Azərbaycan şahmat ailesi adından bu idman növündən göstərişlər diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkür edib.

Turinrin Təşkilat Komitesinin rəhbəri Qasim Həşimov yarışın keçirilməsini dəstək etməklə qurumlara minnətdarlığını bildirib.

Yarışın qısa xülasəsi ekranда nümayiş olunub. Ardınca baş həkim İləha Qədimova yekun nöticəni açıqlayıb.

Mükafatlandırma mərasimində Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev, Mahir Məmmədov, orazi vergi idarəsinin rəisi Elxan Süleymanlı və Vüqar Həşimovun atası Qasim Həşimov iştirak ediblər.

9-cu Vüqar Həşimov Memorialının qalibi olan Hindistan şahmatçısı Vudit Santos Quiratiyə kuboku Qasim Həşimov təqdim edib.

bərpa işlərinin davam etdirilməsidir.

Bakı klubunun vəziviyətə bağlı yenilənmiş müraciətinə əsasən, "Qəbələ" PFL tərəfindən məlumatlaşdırılmış. Qurumun yekun qərarına görə, startı 17:00-a nəzərdə tutulmuş görüşün gün və məkanı eyni saxlanılmaq şərtlə ilə saat 13:00-da başlanmasına qərar verilib.

Qeyd edək ki, "Sobail" - "Qəbələ" görüşü dekabrın 15-də oynanılacaq.

Azərbaycan Şahmat Federasiyasının (AŞF)

"Azercell" "Təhlükəsiz internet" in təbliğinə start verir

Layihə uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş beynəlxalq təhlükəsizlik məktəbinin programı əsasında həyata keçirilir

"Azercell" şagird və vəlidənlər üçün "Təhlükəsiz internet" layihəsinə start verir.

Layihənin məqsədi şagirdlərin onlayn təhdidlər barədə, valideynləri isə övladlarının onlayn mərkəzində üzləşə biləcəklər tohľükələrlə bağlı maarifləndirmək və müraciət yolları haqqında məlumat verməkdir.

"Təhlükəsiz internet" in Bakı, Sumqayıt,

Naxçıvan, Lənkəran, Saatlı,

Quba, Goranboy və İsmayıllı şəhərlərində həyata keçiriləcək.

"Təhlükəsiz internet" de 300-

dən çox uşaq və 100-dən çox

valideynin iştirakı nəzərdə tutulub.

Uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş sertifikasiyalıdırılmış beynəlxalq təhlükəsizlik məktəbinin programı əsasında keçiriləcək derslərde iştirakçılar aşağıdakılardan tanış olacaqlar:

* virtual tanışların yoxlanılması;

* şəxsi məlumatların sozial şəbəkələrdə istifadəsi və qorunması;

* şəxsi məlumatların da-

şildə edilməsini tələb edən müsabiqələrə iştirakdan intima;

* şəbəkədə firldaqçıları və cinayətkarlarının əsas hıylələri;

* trolling, kibərbulling (onlayn qışnma) və ya qeyri-münasib onlayn davranış hallarında kimə və ya hara müraciət etmək

Layihə çərçivəsində keçiriləcək dersler "GID CSR Consulting" in peşəkar təlimçiləri tərəfindən aparılacaq.

"Təhlükəsiz internet" de 300-

dən çox uşaq və 100-dən çox

valideynin iştirakı nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, "Azercell"

2016-ci ildən mütəmadi olaraq, uşaqlar və onların valideynləri üçün internet təhlükəsizliyi haqqında maarifləndirici layihələr həyata keçirir.

Bu ilər ərzində 1500-

dən çox internet istifadəçisi

bu cür layihələrdən yararlanır.

Azərbaycan Premyer Liqasında bir oyunun vaxtı dəyişdirilib

AZƏRBAYCAN
PREMIER LİGASI

Azərbaycan Premyer Liqasının (PFL) rəsmi saytına istinadən xəber verir ki, Heydər Əliyev Kongres Mərkəzində təşkil olunan yarımdən rapid və blits üzrə toplanan xalların comino esasən hindistani Vudit Santos qalib olub. 22 xal toplayan qrosmeyster bütün rəqibləri qabaqlayıb.

Ondan cəmi 0,5 xal az toplayan həmşerisi Arjun Eriqasıki ikinci yeri tutub. İlk "üçlü" ü 19 xalla rumınıyalı Ricard Raport təmamlayıb.

Azərbaycan şahmatçılarından ən yaxşı göstəriciye Rauf Məmmədov imza atıb. O, 18,5 xalla dördüncü pillənin sahibi olub. Eyni xala malik Aydin Süleymanlı bəşinci, hərəye

bərpa işlərinin davam etdirilməsidir.

Bakı klubunun vəziviyətə bağlı yenilənmiş müraciətinə əsasən, "Qəbələ" PFL tərəfindən məlumatlaşdırılmış. Qurumun yekun qərarına görə, startı 17:00-a nəzərdə tutulmuş görüşün gün və məkanı eyni saxlanılmaq şərtlə ilə saat 13:00-da başlanmasına qərar verilib.

Qeyd edək ki, "Sobail" - "Qəbələ" görüşü dekabrın 15-də oynanılacaq.

Türkiyədə hakimi vuran klub prezidenti saxlanılıb, bütün oyular təxirə salınıb

Türkiyənin "Ankaragücü" klubunun prezidenti Faruk Koca saxlanılıb.

AZƏRTAC "NTV Spor" neşrine istinadən xəber verir ki, buna səbəb "ASCO Arena"nın işçiləndə sistemində bir müddət öncə yaranmış problemlərə əlaqədar tomir-

laşdırıb. Hadisə ilə olaqədər fəvqələdə iclas keçirən Azərbaycan Futbol Federasiyası bütün liqalarda matçların qeyri-müəyyən müddətə təxirə salınmasına qərar verib. Tür-

kiyə Aktiv Futbol

Hakimləri və Müşahidəcileri Dərnəyi isə referilərin bu həftə çempionat oyunlarında çıxmaya çağrularını elan edib.

Qeyd edək ki, "Ankaragücü" - "Rizəzəspor" qarşılışında 1:1 hesabı ilə yekunlaşdırıb.

Hadisə ilə olaqədər fəvqələdə iclas keçirən Azərbaycan Futbol Federasiyası bütün liqalarda matçların qeyri-müəyyən müddətə təxirə salınmasına qərar verib. Tür-

kiyə Aktiv Futbol

Hakimləri və Müşahidəcileri Dərnəyi isə referilərin bu həftə çempionat oyunlarında çıxmaya çağrularını elan edib.

Qeyd edək ki, "An